

INTERNETNING YOSHLAR ONGIGA VA TARBIYASIGA TASIRI

Raxmatuloyev Isfandiyor

Durmamatov Davrbek

Al-Xorazimiy nomidagi Toshkent

Axborot texnologiyalar universiteti Samarqand filiali

22-04 guruh talabalari

Annotatsiya: Ushbu maqola internetning yoshlar ongiga tasiri, shuningdek nutugri content, malumotlardan yosh avlodni asrash haqida malumot beriladi

Kalit so'zlar: asarlar , taffakur, kitob,

Bugungi hayotimizda internetning ahamiyati juda katta. Ayniqsa, yoshlar uchun internetdan turli maqsadlarda foydalaniladi. Biroq, internetning yoshlar ongiga ta'siri ham juda munozarali masalan Internet yoshlarning axborotga kirishini osonlashtiradi va ular bilan muloqot qilish imkonini beradi. Shuningdek, u ta'lim va o'quv jarayoniga hissa qo'shadi. Biroq, uni haddan tashqari ishlatish o'smirlarning ruhiy salomatligiga zarar etkazishi mumkin. Ayniqsa, ijtimoiy media platformalari yoshlar doimo o'zlarini taqqoslaydigan muhit yaratadi va bu tashvish va ruhiy tushkunlik kabi muammolarni keltirib chiqarishi mumkin. Bundan tashqari, internetga qaramlik yoshlarning ruhiy salomatligiga ham zarar etkazishi mumkin. Shu bois, internetning yoshlarga ta'siri to'g'risida xabardorlikni oshirish va undan ongli foydalanishni rag'batlantirish muhim ahamiyatga ega. Yoshlar internetdan to'g'ri foydalanib, axborot olishi, muloqot qilishi kerak. Shu bilan birga, haddan tashqari foydalanish va giyohvandlikning oldini olish ham muhimdir. Internetning yoshlarga ta'siri bo'yicha tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, haddan tashqari foydalanish yoshlarda chalg'itish, xotira muammolari, uyqu buzilishi va ijtimoiy munosabatlardagi muammolarni keltirib chiqarishi mumkin. Bundan tashqari, internetga qaramlik yoshlarning ruhiy salomatligiga ham zarar etkazishi mumkin, shuning uchun erta tashxis qo'yish va davolash muhim ahamiyatga ega.

Ba'zi ekspertlar Internetning yoshlarga ta'sirini kamaytirish uchun quyidagi tavsiyalarni berishadi:

1. Ongli foydalanish: Internetdan to'g'ri foydalanish uchun yoshlar ongli bo'lishi kerak. Ular internetdan faqat ta'lim va ma'lumot olish maqsadida foydalanishlari, ijtimoiy tarmoqlar va boshqa platformalarda o'z vaqtlarini cheklashlari muhim.

2. Oilani qo'llab-quvvatlash: Oilalar o'z farzandlarining internetdan foydalanishini nazorat qilish va cheklash uchun harakat qilishlari kerak. Shuningdek, farzandlarini internetga qaramlik belgilarini kuzatib borish va kerak bo'lganda yordam olishlarini ta'minlash muhimdir.

3. Xabardorlikni oshirish: maktablar, o'qituvchilar va boshqa o'qituvchilar Internetning yoshlarga ta'siri haqida xabardorlikni oshirishga harakat qilishlari kerak. Yoshlarning to'g'ri foydalanishi, ularni giyohvandlikdan asrash uchun ma'lumot beruvchi dasturlar tashkil etilishi kerak.

4. Muqobil faoliyat: Yoshlarning internetdan foydalanishini kamaytirish uchun muqobil faoliyat turlarini taklif qilish kerak. Sport, musiqa va san'at kabi tadbirlar yoshlarning ruhiy salomatligini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Binobarin, internet tarmog'ining yoshlarga ta'siri to'g'risida xabardorlikni oshirish, undan ongli foydalanishni rag'batlantirish muhim ahamiyatga ega. Qolaversa, oilalar, pedagoglar ko'magida yoshlarning ruhiy salomatligini muhofaza qilishga harakat qilish kerak. Shuningdek internet yoshlar oniga va tarbiyaga katta ta'sir ko'rsatmoqda. Internet yoshlarning dunyo bilan bog'lanishi, ma'lumotlarga kirishi va muloqotini osonlashtiradi. Biroq, Internetdan foydalanish ba'zi xavflarni ham keltirib chiqaradi. Internet yoshlarga ijtimoiy ko'nikmalarini oshirishga yordam beradi. Onlayn hamjamiyatlarga qo'shilish, turli madaniyatlarni o'rganish va boshqa odamlar bilan muloqot qilish yoshlarga o'zini namoyon qilish va ishonchni qozonishga yordam beradi. Shu bilan birga, internetga qaramlik kabi xavflar mavjud. Internetga qaramlik yoshlarning ko'p vaqtini Internet oldida o'tkazishiga va ularning ijtimoiy hayotiga ta'sir qilishi mumkin. Bundan tashqari, Internetdagi zararli tarkibga ta'sir qilish xavf tug'diradi. Natijada internet yoshlar hayotini osonlashtirishi va dunyo bilan bog'lanishiga yordam beradi. Biroq, internetdan foydalanishni to'g'ri boshqarish muhim va zararli tarkibdan himoya qilish uchun zarur choralarni ko'rish kerak. Hozirgi internet yoshlar uchun o'z-o'zini tushirayotgan vaqtning buzilishi haqida ko'proq gaplashilmoqda. Ma'lumki, internet foydalanuvchilari soni kundan-kunga ko'proq o'sayotgani sababli, shuningdek, yangiliklar, ijtimoiy tarmoqlar va boshqa internet resurslarining og'irligi zamonaviy yoshlarning hayotiga ta'sir qilmoqda. Boshqa yo'nalishlarda esa, onlayn o'yinlar, videolarni ko'rish, musiqa tinglash va boshqa ko'plab imkoniyatlarga ega bo'lish ham yoshlarning internetdan foydalanishini oshiradi. Bundan tashqari, internet orqali xabarlarni tarqatish va ularga reaksiya ko'rsatishni o'rganish yoshlar uchun o'z-o'zini yangilash uchun yaxshi imkoniyatdir. Bunday imkoniyatlar internetga kirish yoshlarning hayotini o'zgartirishga va ulardagi bilimlarning rivojlanishiga kelajakda katta ta'sir ko'rsatishi mumkin. Internetning yoshlar kuzidan qarashining bir qismi ham, xavfsizlik masalasiga bog'liq. Yoshlarning internetda ko'rsatgan faoliyatlari va o'zlarini himoya qilish uchun kerakli tadbirlarni olganda, ularning internetdan foydalanishida kamchilikka duch kelsa ham, ularni o'z-o'zini himoya qiluvchi dasturlardan, filtrlardan va boshqa usullardan foydalanish kerak. Bundan tashqari, yoshlar internetda ko'rsatgan harakatlariga nazar tashlash ham muhimdir. Masalan, yoshlar onlayn uyinlar va ijtimoiy tarmoqlarda yo'l qo'yishlari bilan aloqada bo'lishlari mumkin, bu esa ularga zarar yetkazadigan xatolar qilishiga

sabab bo'lishi mumkin. Shuningdek, yoshlar internetda yo'qolishi mumkin bo'lgan "bullying" deb ataladigan qayg'uruvchi harakatlardan ham tushunarli ta'sir ko'rsatishi mumkin. Barcha bu sabablarga qaramay, internet dunyodagi imkoniyatlar bilan juda katta ta'sir ko'rsatadi va yuqorida aytib o'tilgan narsalarni to'g'risida xabar, yangilik va boshqa ma'lumotlar internet orqali tez-tez tarqalganligi uchun, yoshlar internetdan mustaqil ravishda foydalanishni o'rgatish va ularga kerakli ta'lim-tarbiya berishning muhimligi katta. Shuningdek yoslarni kuproq kitob o'qishga qiziqtirish kerak kitoblar insan hayotidagi muhim vazifalardan biri olan o'z-o'zini taraqqiyotga yo'l qo'yishni ta'minlashda juda muhim ahamiyatga ega. Kitoblar bilim va fikrlar kutubxonasi sifatida insan tajribalarining yig'indisidir. Kitoblar o'qitishni o'rganish, tarbiyalash va rivojlantirishning asosiy vositalari hisoblanadi. Yoshlar uchun kitob o'qishning fazilatlarini juda ko'pdir. Kitoblar yoshlarda kelajakka qiziqish va hayotda muvaffaqiyatga erishishga yo'l qo'yishga yordam beradi. Kitoblar o'qish yosh odamlarni o'zlashtiradi, ularning sezgirlik va tushunuvlarini rivojlantiradi va ularning ko'proq ma'lumot va bilimga ega bo'lishiga imkoniyat yaratadi. Bundan tashqari, kitob o'qish yoshlarga o'z xayollarini topish va o'z o'rnini topish huquqini beradi. Kitoblar yoshlarga munosabat va muhokama qilish, ya'ni kelajakdagi hayotda zarur bo'lgan istiqbolli g'alaba olish niyatini boshlab imkon beradi. Bular hammasi kitob o'qishning yoshlarda sharaflilik va mustaqillikning eng yaxshi namunalaridan biri sifatida kuzatiladi.